ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
первинної акредитаційної експертизи напряму підготовки 6.030104 Політологія в Маріупольському державному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 978 від 9 серпня 2001 р. «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія» в Маріупольському державному університеті та наказу Міністерства освіти і науки України № 327л від 17.04.2019 р. експертна комісія у складі:

Голова комісії: Ніколаєнко Наталія Олександрівна – завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, доктор політичних наук, професор;

Член комісії: Третяк Олексій Анатолійович – завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, доктор політичних наук, доцент,

у період з 6 травня по 8 травня 2019 року розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу провадження освітньої діяльності в Маріупольському державному університеті, пов'язану з підготовкою здобувачів за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія» (зі спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти).

Під час проведення первинної акредитаційної експертизи комісія перевірила:

– достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України закладом вищої освіти разом із заявою щодо акредитації напряму підготовки 6.030104 Політологія;

– фактичний стан кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення; якісні характеристики підготовки фахівців;

– внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності закладу вищої освіти та його відповідність установленим законодавством вимогам.

Закладом вищої освіти представлено такі документи:

– Статут Маріупольського державного університету, зареєстрований Міністерством освіти і науки України 13.01.2017 за № 53;

– Довідка про внесення Маріупольського державного університету до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

– Довідка Державної служби статистики України Головного управління статистики у Донецькій області Управління статистики у місті Маріуполі (АБ № 710583, дата реєстрації 14.03.2013) про внесення Вищого навчального закладу «Маріупольський державний університет» до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України і надання ідентифікаційного коду 26593428;

– Свідоцтво за №100315191 про реєстрацію платника податку на додану вартість (серія НБ №245914 від 26 грудня 2010 року);

– Безстрокова ліцензія на освітню діяльність у сфері вищої освіти, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України № 102-л від 22.05.2017.

За результатами перевірки встановлено наступне.

1. Загальні відомості

Маріупольський державний університет (далі – МДУ) – заклад вищої освіти, який здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти відповідно до наказу МОН України № 102-л від 22.05.2017), Статуту Маріупольського державного університету, зареєстрованого Міністерством освіти і науки України 13.01.2017 за № 53, прийнятого конференцією трудового колективу (протокол №4 від 21.09.2016), відомостей про право здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти станом на 06.05.2019 року.

Форма власності – державна.

Ректор – Балабанов Костянтин Васильович, доктор політичних наук (диплом ДН № 002567 від 29 червня 1995 року), професор (атестат ПР АР № 001151 від 28 березня 1997 року), заслужений працівник освіти України, Почесний Генеральний консул Республіки Кіпр у Маріуполі, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, Пелоританської академії (Італія), академічного Філологічного товариства «Парнас» (Греція), Академії інститутів і культур, член Ради директорів Європейської організації публічного права, Почесний доктор Янінського Університету, Почесний доктор Фракійського університету імені Демокріта (Греція) член виконкому Маріупольської міської ради.

Маріупольський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 5 навчальних корпусів, гуртожиток, спортивний комплекс, що включає новітні тренажерні та спортивні зали, клас хореографії; 11 комп'ютерних центрів з підключенням до локальної мережі та до мережі Інтернет. До послуг студентів та викладачів 3 медпункти, 3 буфети, бібліотека з фондом наукової та навчально-методичної літератури близько 160 тис. примірників і 369 найменувань вітчизняних та зарубіжних періодичних видань. До послуг викладачів та студентів, аспірантів Електронна бібліотека, Електронний каталог, Електронна картотека статей та 3 читальні зали з комп'ютеризованими читацькими місцями з доступом до Інтернету та Wi-Fi. Університет має найбільшу в Україні Бібліотеку

елліністичних студій імені Костянтиноса Левендіса з фондом понад 15 тис. примірників.

На 5 факультетах (історичному, іноземних мов, економіко-правовому, грецької філології та перекладу, філології та масових комунікацій) за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти здобувають вищу освіту близько 3000 студентів. Освітній процес на 21 спеціалізованій кафедрі забезпечують 246 викладачів, з них – 39 докторів наук, професорів, 133 кандидатів наук, доцентів.

Своєрідною особливістю Маріупольського державного університету є організація протягом багатьох років широкомасштабної міжнародної співпраці із зарубіжними партнерами, що сприяє активному входженню університету до європейського освітнього простору, підвищенню рівня професійної підготовки фахівців. Міжнародну діяльність університету характеризують: участь у роботі міжнародних організацій університетської освіти (Magna Charta Universitatum, Європейська асоціація університетів, Європейська організація публічного права, Мережа Середземноморських університетів, Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи) та міжнародних освітніх програмах (ФІЄСПА, ЯСОН, Study tours to Poland, British Council, академічних обмінів Au-Pair, DAAD, Fulbright тощо); наукова, освітня та культурна співпраця з університетами Греції, Кіпру, Німеччини, Італії, Китаю, Польщі, Франції, Великої Британії, Туреччини, Болгарії, Румунії та США.

За останні два роки понад 150 студентів та викладачів взяли участь в освітніх, наукових програмах в Греції, Польщі, Італії, Кіпрі, Іспанії, Грузії, Вірменії, Великобританії, Франції, Литві, Естонії, Німеччині, Австрії, Швейцарії, Туреччині, США. У межах чинних угод між МДУ та університетами України й ряду зарубіжних країн студенти мають можливість слухати лекції провідних фахівців, відомих науковців, дипломатів, політичних та громадських діячів з України, а також Греції, Німеччини, США, Італії та Кіпру.

Висновок: експертна комісія констатує, що оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного самоаналізу щодо напряму підготовки 6.030104 «Політологія» відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

2. Формування контингенту студентів

Контингент студентів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) в Маріупольському державному університеті формується відповідно до «Правил прийому до Маріупольського державного університету», розроблених на підставі «Умов прийому до закладів вищої освіти України», затверджених Міністерством освіти і науки України, та обсягів прийому. Це свідчить про те, що в закладі вищої освіти загалом склалася чітка система профорієнтаційної роботи та формування контингенту студентів, завдяки чому забезпечуються конкурси і залучення до навчання здібної до творчої діяльності молоді.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Показники формування контингенту студентів в Маріупольському державному університеті за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) за даними ЄДЕБО станом на 06.05.2019 наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Показники формування контингенту студентів в Маріупольському державному університеті за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) за даними ЄДЕБО станом на 06.05.2019

№ п/п	Форма навчання	Курси			
		1-ий	2-ий	3-ий	4-ий
1	Денна	10	5	7	4
2	Заочна	4	4	-	-
	Разом	*14*	*9*	*7*	*4*

Показники формування контингенту здобувачів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) не перевищують ліцензованого обсягу. Це підтверджує доцільність акредитації за напрямом підготовки 6.030104 Політологія.

Складовими процесу формування контингенту студентів є: профорієнтаційна робота кафедр; вивчення регіональних потреб у фахівцях; рекламна кампанія; використання засобів масової інформації тощо.

У Маріупольському державному університеті в межах комп'ютерно-інформаційної мережі для автоматизації роботи приймальної комісії функціонує система «Абітурієнт», яка спрощує облік, пошук, формування списків, обробку результатів вступних випробувань, формування наказів про зарахування.

Основою профорієнтаційної роботи університету і кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики є формування стійкого контингенту з числа професійно-орієнтованих випускників закладів середньої освіти.

Профорієнтаційна робота в університеті здійснюється за такими напрямками:

- мотивація на розвиток знань професійного самовизначення випускників ЗСО;
- різноманітні форми залучення учнів шкіл до тематики наукових досліджень кафедр;
- організація та проведення для потенційних абітурієнтів та їх батьків екскурсій по історичному факультету;
- надання методичної допомоги закладам освіти, у викладанні профільних предметів, спецкурсів, факультативів;
- надання методичної допомоги учням та їх науковим керівникам у підготовці науково-дослідних робіт в рамках Малої академії наук;
- участь школярів у заходах присвячених реалізації стратегії євроатлантичної інтеграції України;

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

– профорієнтаційна робота організовується у формі профорієнтаційної діяльності у закладах освіти міста і області, участі в ярмарках професій, Днях кар'єри.

Результати самоаналізу формування якісного складу студентів, профорієнтаційної роботи, планів прийому свідчать про те, що набір студентів до університету відповідає нормативним і законодавчим вимогам, потребам регіону.

Для збереження контингенту студентів проводяться наступні заходи:

- шляхом проведення анкетування вивчається громадська думка студентів з метою виявлення проблем у забезпечення умов для отримання якісної освіти;
- проводяться заходи щодо залучення студентів до участі в наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, участі в грантових проектах разом з міжнародними організаціями (U-LEAD);
- у викладанні навчальних дисциплін використовуються інноваційні елементи освіти;
- студенти беруть активну участь у факультетських та загальноуніверитетських заходах;
- активну участь студенти беруть в роботі студентського наукового товариства, де розглядаються актуальні проблеми сьогодення.

Висновок: експертна комісія відзначає, що контингент здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія в Маріупольському державному університеті формується через налагоджену профорієнтаційну роботу, не перевищує ліцензованого обсягу.

3. Зміст підготовки фахівців

Експертною комісією встановлено, що освітній процес за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) в Маріупольському державному університеті організовано таким чином, щоб забезпечити формування професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Підвищення ефективності освітнього процесу відбувається шляхом постійного удосконалення форм і методів підготовки здобувачів вищої освіти. Освітній процес в МДУ здійснюється з урахуванням оновлення змісту освіти відповідно до нових освітньо-професійних програм, програм навчальних дисциплін.

Нормативний термін навчання за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) визначається освітньо-професійною програмою та навчальним планом і складає 3 роки 10 місяців.

Освітньо-професійна програма за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), навчальний план затверджені Вченою радою університету у встановленому порядку.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів містить відомості щодо обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувача вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, перелік освітніх компонент, форми атестації здобувачів вищої освіти.

Структура навчального плану за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) відповідає освітньо-професійній програмі підготовки.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план. Для кожної навчальної дисципліни, що входить до освітньо-професійної програми та навчального плану, складено робочі програми навчальних дисциплін, які є нормативними документами і затверджені в установленому порядку.

На випусковій кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики практичній підготовці студентів відводиться важливе місце у формуванні професійних компетентностей здобувачів вищої освіти. Проходження навчальної (практика з ЕОМ), виробничої (політологічної), виробничої (політологічно-дослідницької), виробничої (педагогічної) практик здійснюється відповідно до розробленої програми на базах практики, з якими укладено відповідні договори:

Таблиця 2

Забезпечення програмами і базами для проходження практики студентами за напрямом підготовки 6.030104 Політологія

Найменування практики	Семестр, в якому передбачена практика	Тривалість практики (тижнів)	Інформація про наявність програм практик ("+" або "-")	Найменування бази для проходження практики	Інформація про наявність угод про проходження практик (дата, номер, строк дії)
Навчальна (практика з ЕОМ)	2	3	+	Кафедра математичних методів та системного аналізу МДУ	
Виробнича (політологічна)	4	3	+	Громадська організація «Ініціативна група «Разом» м. Маріуполь Департамент внутрішньої політики Маріупольської міської ради	№47-18/ПУО від 30.11.2018 р., строк дії до 30.11.2020 р. №5-19/ПУО від 30.01.2019, на період практики
Виробнича (політологічно-	6	3	+	Кафедра міжнародних	

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

дослідницька)				відносин та зовнішньої політики МДУ	
Виробнича (педагогічна)	7	3	+	Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики МДУ	

В МДУ розроблено Положення про проведення практики студентів на базі «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». Регламент та тривалість виробничої практики наведено у навчальному плані. Практика проходить згідно затвердженої програми, в якій передбачені завдання, вимоги та терміни виконання завдань, включено елементи дуальної освіти. Керівництво практикою від Університету здійснюють фахові викладачі, від бази практики – висококваліфіковані працівники підприємств. На засіданнях кафедри підводяться підсумки, аналізується відповідність баз практик кваліфікаційним вимогам фахівців, розробляються рекомендації щодо підвищення рівня теоретичної і практичної підготовки студентів до їх професійної діяльності.

Висновок: експертна комісія констатує, що зміст підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія відповідає вимогам і регламентується документами, затвердженими у встановленому порядку.

4. Відповідність кадрового забезпечення напряму підготовки 6.030104 Політологія Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності

Освітній процес в МДУ забезпечений кадрами вищої кваліфікації відповідно до нормативних вимог. Кадровий склад МДУ сформований з високопрофесійних фахівців, докторів наук, професорів, кандидатів наук, доцентів, які мають відповідний досвід науково-педагогічної роботи.

Підготовку фахівців напряму підготовки 6.030401 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) забезпечує випускова кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики. На момент проведення акредитаційного самоаналізу в.о.завідувача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики є д.політ.н., доцент Пашина Наталія Полікарпівна. Для викладання залучено висококваліфікованих фахівців з інших кафедр університету, зокрема: філософії та соціології, математичних методів та системного аналізу, економіки та міжнародних економічних відносин, практичної психології, права та публічного адміністрування тощо.

Перевіркою встановлено, що з 15 викладачів, які працюють на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики (на постійній основі) і забезпечують освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 Політологія (зі спеціальності 052 Політологія), 93 % (14 викладачів) мають відповідні наукові ступені, звання, з них: 4 є докторами наук, професорами (Балабанов К. В,

Грідіна І. М., Лисак В. Ф., Пашина Н. П.), 8 є кандидатами наук, доцентами (Булик М. В., Гаврилова Н. В, Гільченко О. Л., Константинова Ю. В., Пахоменко С. П., Рябінін Є. В., Трофименко М. В., Черепченко О. О.), 2 є кандидатами наук, старшими викладачами (Свєтлакова М. А., Трофименко А. В.), 1 є старшим викладачем (Зіміна М. В.).

Група забезпечення спеціальності 052 Політологія сформована з науково-педагогічних працівників, для яких Маріупольський державний університет є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньо-професійної програми Політологія зі спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі, відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами, а також не входять (входили) до жодної групи забезпечення в МДУ або в інших закладах вищої освіти в поточному семестрі.

При розрахунку групи забезпечення враховувалося, що загальний контингент студентів за спеціальністю 052 Політологія становить менше 150 осіб та кількість членів групи забезпечення є достатньою, коли на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності. Відповідно група забезпечення зі спеціальності 052 Політологія складає 5 осіб, з яких двоє є докторами політичних наук, професорами, один – кандидат політичних наук, доцент, двоє – кандидати політичних наук.

Кількість членів групи забезпечення є достатньою, оскільки на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія.

Частка тих науково-педагогічних працівників, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, становить 40 % загальної кількості членів групи забезпечення для рівня бакалавра, частка тих науково-педагогічних працівників, хто має науковий ступінь кандидата наук та/або вчене звання доцента, становить 60 % загальної кількості членів групи забезпечення.

Підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.030401 Політологія здійснюють 27 викладачів, усі працюють на постійній основі, з них 5 осіб – доктори наук (19 %) (д.і.н., проф. Грідіна І. М., д.політ.н., доц. Пашина Н. П., д.філософ.н., доцент Попович О. В., д.соціол.н., проф. Слющинський Б. В., д.культур. Сабадаш Ю. С.), 17 осіб – кандидати наук (64 %) (к.політ.н., доц. Булик М. В., к.і.н., доц. Гаврилова Н. В., к.політ.н. Гільченко О. Л., к.і.н. Константинова Ю. В., к.пед.н., доцент Мараховська Н. В., к.соц.ком. Мельникова-Курганова О. С., к.і.н, доц. Новікова С. В., к.філ.н., доцент Нількольченко М. В., к.економ.н., доц. Ніколенко Т. І., к.і.н., доц. Петрова І. О., к.і.н, доц. Пахоменко С. П., к.політ.н., доц. Рябінін Є. В., к.політ.н. Свєтлакова М. А., к.ю.н. Северінова О. Б., к.і.н., к.політ.н. Трофименко А. В., Цибулько О. С., к.політ.н. Черепченко О. О.), 3 особи – старші викладачі (10 %) (Дяченко О. Ф., Зіміна М. В., Каріда О. І.), 2 особи – асистенти (7 %) (Лисецька О. Я., Чечета Н. О.).

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Загальна кількість лекційних годин дисциплін циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової (фундаментальної) підготовки, професійної та практичної підготовки складає 1554 год. Проведення лекцій (100 %) забезпечується науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом (д.і.н., проф. Грідіна І. М., д.політ.н., доц. Пашина Н. П., д.філософ.н., доцент Попович О. В., д.соціол.н., проф. Слющинський Б. В., д.культур. Сабадаш Ю. С., к.політ.н., доц. Булик М. В., к.і.н., доц. Гаврилова Н. В., к.політ.н. Гільченко О. Л., к.і.н. Константинова Ю. В., к.і.н, доц. Пахоменко С. П., к.і.н., доц. Петрова І. О., к.політ.н., доц. Рябінін Є. В., к.політ.н. Свєтлакова М. А., к.політ.н. Трофименко А. В., к.політ.н. Черепченко О. О.). Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, становить 1482 год, що складає 95,4 %. Докторами наук, професорами проводиться 254 години, що складає 18 %.

Комісія встановила, що склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в Маріупольському державному університеті, формується відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та акредитаційних вимог щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

Усі науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 Політологія (зі спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової і професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Експерти перевірили на місці наявність трудових книжок і достовірність записів щодо працевлаштування викладачів, які забезпечують освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 Політологія (за освітньо-професійною програмою Політологія зі спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти). Середньорічне навчальне навантаження викладачів випускової кафедри становить не більше 600 годин.

Суттєва увага на випусковій кафедрі приділяється формуванню якісного науково-педагогічного складу. Експертна комісія засвідчує, що якісний розвиток професорсько-викладацького складу кафедри здійснюється за такими напрямками:

- підвищення кваліфікації у формі участі у науково-методичних семінарах, які проводяться Національною академією педагогічних наук України, Державним департаментом США, Делаверським університетом, Балтійським науково-дослідним інститутом проблем трансформації економічного простору;
- проходження курсів підвищення кваліфікації (Маріупольський державний університет);
- участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях і семінарах.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес які забезпечують освітній процес за напрямом підготовки 6.030401 Політологія (за освітньо-професійною програмою Політологія зі спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), здійснюється відповідно до затверджених планів. Усі викладачі випускової кафедри протягом п'яти останніх років пройшли підвищення кваліфікації та стажування у провідних закладах вищої освіти України.

Система підвищення кваліфікації, що реалізується на кафедрі, забезпечує безперервне зростання науково-педагогічної кваліфікації викладачів і відповідає сучасним вимогам.

Експертна перевірка встановила, що на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики належним чином організована науково-дослідна робота.

Протягом 2016 – 2019 рр. на кафедрі виконувалось фундаментальне наукове дослідження за рахунок коштів державного бюджету «Південно-східний регіон України в умовах суспільно-політичної кризи» (0116U000055). Починаючи з 2019 р. до 2021 р. розпочата розробка нового дослідження за рахунок коштів державного бюджету на тему «Повернення та переосвоєння тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях: сучасний стан та перспективи» (0119 U 001312). Науковим керівником цих тем є – д.політ.н., проф. Балабанов К. В.

На базі кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики з 2012 р. діє Спеціалізована вчена рада К 12.093.02 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Так з 2012 р. по 2018 р. було захищено 11 дисертаційних робіт, у червні 2019 р. заплановано захисти ще 3 дисертаційних робіт. Тематика захищених дисертаційних робіт відповідає пріоритетним напрямам наукових досліджень кафедри, а саме трансформації політичних систем країн світу та Середземномор'я у сучасних регіональних та глобальних процесах.

Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики є співорганізатором проведення щорічної підсумкової науково-практичної конференції викладачів Маріупольського державного університету «Актуальні проблеми науки та освіти»; наукової конференції студентів «Декада студентської науки». З 2011 р. кафедра організовує та проводить Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу», співорганізаторами якої виступають Міністерство освіти та науки України, Інститут всесвітньої історії НАН України, Чорноморський національний університет ім. П. Могили, Львівський національний університет ім. І. Франка, Центр гендерних досліджень МДУ, Інформаційний цент Європейського Союзу МДУ. Конференція проводиться один раз на рік, щорічно в ній беруть участь понад 70 студентів, аспірантів та викладачів із закладів вищої освіти України та Польщі, Литви та Естонії. Географія учасників конференції свідчить про широкі міжвузівські зв'язки кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики. У доповідях розглядуються актуальні проблеми сучасних

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

міжнародних відносин, зовнішньої політики України та іноземних держав, геополітики та геостратегії, внутрішньополітичні процеси тощо. У 2017 р. кафедра стала організатором круглих столів «Роль зовнішнього чинника у суспільно-політичній кризі на Південному Сході України» та «Українська криза і зарубіжні країни: спектр позицій і оцінок».

Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики разом з кафедрою історичних дисциплін історичного факультету забезпечує видання наукового журналу «Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія», який був заснований у 2008 році. Видання включене до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus International (Польща) (Index Copernicus ICV у 2016 р. - 49,87; у 2017 р. – 69,18). Також журнал входить до фонду наукової електронної бібліотеки «Киберленинка», до вільної пошукової системи повнотекстових наукових публікацій Google Scholar та до баз даних Open Access Infrastructure for Research in Europe, Ulrich's Periodicals Directory, WorldCat. Викладачі кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики публікують у Віснику результати своїх досліджень, наприклад, «Операція об'єднаних сил в Україні: політико-правові засади проведення» (к.політ.н., старший викладач Трофименко А.В. у випуску № 21 за 2018 рік), «Вплив промислових міграцій в пореформений Донбас на етноструктуру регіону та регіональну ідентичність» (д.політ.н., професор Пашина Н.П. та к.політ.н., доцент Булик М.В. у випуску № 19 за 2017 рік); «Освітянський фронт війни на сході України» (д.і.н., професор Грідіна І.М. у випуску № 13 за 2015 рік).

За 2015 – 2019 рр. викладачами кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики підготовлено та видано 198 наукових та навчально-методичних праць, серед яких: 38 навчальних посібників та методичних рекомендацій, 160 наукових статей, у тому числі: 18 – у іноземних виданнях, 130 – у фахових виданнях України. Видано 6 одноосібних монографій, 7 колективних монографій, зокрема колективна монографія кафедри за держбюджетною темою «Південний Схід України в умовах суспільно-політичної кризи». Доцент кафедри Пахоменко С.П. видав у 2016 р. та 2018 р. дві публікації у журналі, який включено до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Ще 3 статті інших викадачів кафедри знаходяться в процесі редагування редакційними колегіями подібних журналів.

За цей же період викладачі кафедри були учасниками наукових семінарів, конференцій різного рівня, а також інших наукових форумів, що проводилися як в Україні, так і за кордоном.

За останні п'ять років студентами під керівництвом викладачів кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики підготовлено та видано понад 20 наукових статей та 330 тез доповідей на регіональних, всеукраїнських та міжнародних конференціях. Науково-педагогічний склад кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики та здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем випускової кафедри беруть активну участь у наукових заходах, що проводяться в інших закладах вищої освіти та наукових установах України та за кордоном. У середньому за рік викладачі кафедри та здобувачі

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

вищої освіти за другим (магістерським) рівнем беруть участь у 5–8 міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, наукових семінарах, симпозіумах, круглих столах, на яких виступають з доповідями та науковими повідомленнями.

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики д.політ.н., професор Пашина Н.П. взяла участь у експертних комісіях з проведення акредитаційних експертиз: червень 2016 р. за ОС «Бакалавр» спеціальності «Міжнародні відносини» у Східноукраїнському національному університеті цім. Володимира Даля, грудень 2016 р. за ОС «Магістр» спеціальності «Міжнародні відносини» у Національному університеті «Львівська політехніка», грудень 2018 р. за ОС «Магістр» спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у Дніпропетровському національному університеті ім. О. Гончара.

В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики д.політ.н., професор Пашина Н.П. проводила рецензування: підручника «Основи стратегії національної безпеки та оборони держави» за загальної редакції доктора військових наук, професора генерал-лейтенанта Телелима В. М.; монографії «Мультилатералізм США у міжнародних відносинах», к.політ.н., асистента кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка» Зазуляк З.М.; навчального посібника «Дипломатія України», укладач – к.іст.н, Матлай Л.С.

Викладачі кафедри дають відгуки на автореферати дисертацій. В.о. завідувача кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики д.політ.н., професор Пашина Н.П. у 2018 році надіслала відгуки на автореферат дисертації Семчишина С. І. «Суверенітет в теорії та практиці сучасних міжнародних відносин», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку та на автореферат дисертації Рослонь Д.А.Т. «Східне партнерство у зовнішній політиці Польщі», поданої до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук зі спеціальності 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку.

Д.і.н., професор Грідіна І.М. у 2018 році надіслала відгук на автореферат дисертації Касьянової М.М. «Міграція громадян України до Білорусі, Молдови та Росії в умовах пост біполярної трансформації міжнародної системи», поданої на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку та к.і.н., доцент Пахоменко С.П. надав відгук на автореферат дисертації Фогел Х. «Політичні аспекти становлення та розвитку міграційної політики Європейського Союзу», поданої до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук зі спеціальності 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку.

Висновок: експертна комісія констатує, що кількісні та якісні показники кадрового забезпечення за напрямом підготовки 6.030401 Політологія у

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Маріупольському державному університеті відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

5. Відповідність навчально-методичного забезпечення напряму підготовки 6.030104 Політологія Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності

Організація освітнього процесу в МДУ базується на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в МДУ та інших нормативних документів із питань освіти.

За всіма дисциплінами, що передбачені навчальним планом, є робочі навчальні програми, які регламентують зміст дисципліни, вимоги до знань, умінь та компетентностей здобувачів вищої освіти, структурні взаємозв'язки з іншими дисциплінами, атестаційні заходи, розподіл часу на всі види занять і самостійну роботу студента, використання студентом літературних джерел та методичних розробок викладачів. Робочі навчальні програми дисциплін щорічно переглядаються, коригуються, затверджуються в установленому порядку на засіданнях кафедр відповідно до Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в МДУ.

Рівень навчально-методичного забезпечення за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) в МДУ у кількісному співвідношенні складає 100%, тобто з усіх обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом, розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення (робоча програма, навчальний контент, методичні рекомендації до проведення практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт; дидактичне забезпечення самостійної роботи; засоби діагностики навчальних досягнень студентів; інформаційні матеріали бібліотеки із забезпечення навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни).

Випусковою кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики розроблені пакети комплексних контрольних робіт (ККР) для оцінки знань студентів за загальним та професійним циклами підготовки. Завдання ККР спрямовані як на оцінку засвоєних студентами теоретичних знань, так і на виявлення їх здатності вирішувати практичні завдання.

Діагностика якості підготовки фахівців здійснюється під час підсумкової атестації у терміни, що передбачені навчальним планом. На державну атестацію осіб, які навчаються за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), виноситься система загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, що визначена в освітньо-професійній програмі та відповідні блоки змістовних модулів, що складають нормативну частину змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Формою підсумкової атестації за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) є два державних екзамени з порівняльної політології та державного управління.

На випусковій кафедрі наявні усі методичні матеріали (програми державних екзаменів з порівняльної політології та державного управління, критерії оцінювання знань).

Висновок: експертна комісія констатує, що навчально-методичне забезпечення за напрямом підготовки 6.030104 Політологія в Маріупольському державному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

6. Відповідність матеріально-технічного забезпечення напряму підготовки 6.030104 Політологія Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності

Експертна комісія перевірила документи, що засвідчують право володіння Маріупольським державним університетом навчальними корпусами та гуртожитками.

Маріупольський державний університет розміщується у 5 навчальних корпусах. Загальна площа університету становить 30883,6 кв.м. Навчальна площа приміщень становить 6631,4 кв.м.

Показник забезпечення навчальними приміщеннями становить 2,6 кв. м (з урахуванням навчання за змінами), що відповідає нормативним вимогам п.33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р., в редакції постанови Кабінету Міністрів № 347 від 10 травня 2018 р.

Університет має у розпорядженні 107 навчальних аудиторій, 42 з яких є предметними. Кількість навчальних аудиторій з мультимедійним обладнанням становить 32, що відповідно становить 30%. Показник забезпечення навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням відповідає нормативним вимогам п. 31 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р., в редакції постанови Кабінету Міністрів № 347 від 10 травня 2018 р.

У Маріупольському державному університеті створено 11 спеціалізованих лабораторій комп'ютерної техніки. Загальна кількість робочих комп'ютерних місць та комп'ютерів – 454. Усі комп'ютерні лабораторії об'єднані в локальну мережу та мають доступ до мережі Інтернет. Використання комп'ютерних лабораторій передбачено під час вивчення дисципліни «Комп'ютерні системи та технології» за всіма спеціальностями за першим (бакалаврським) рівням вищої освіти.

Використання комп'ютерних лабораторій для викладання дисциплін з використанням комп'ютерного обладнання здійснюється з урахуванням поділу академгруп на підгрупи чисельністю до 12 осіб відповідно до кількості комп'ютерного обладнання. Розклад навчальних занять формується з

урахуванням необхідної кількості комп'ютерних лабораторій для провадження освітньої діяльності за спеціальностями.

Для забезпечення освітнього процесу за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія»(спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) використовується 8 предметних навчальних аудиторій, обладнання та устаткування яких відповідає Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р., в редакції постанови Кабінету Міністрів № 347 від 10 травня 2018 р., та дозволяє здійснювати освітній процес за заявленою спеціальністю:

- Комп'ютерний клас – аудиторія № 109 (площа аудиторії – 38,4 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Методика і техніка політичних досліджень, Інформатика та обчислювальна техніка. Обладнання аудиторії (дошка настінна для маркеру – 1 шт., системний блок – 14 шт., монітор – 14 шт., настінний екран для проектора – 1 шт., мультимедійний проектор) дозволяє виробити навички ефективного використання інформаційних технологій у професійній діяльності студентів.
- Центр гендерних досліджень і освіти № 204 (площа аудиторії 30,2 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Конфліктологія та теорія переговорів, Іноземна мова, Професійна іноземна мова, Політичні еліти та лідерство, Філософія політики, Порівняльна політологія. Обладнання аудиторії (дошка інтерактивна – 1 шт., системний блок – 3 шт., монітор – 3 шт.,) дозволяє презентувати фільми, учбовий матеріал з англійської та другої іноземної мови.
- Предметна аудиторія № 205а (площа аудиторії 21,2 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Політика та економіка, Політична регіоналістика, Основи геополітики та геостратегії, Політичні інститути та режими, Державне управління, Місцеве самоврядування. Обладнання аудиторії (маркерно-мелова дошка – 1 шт., фліпчарт – 1 шт., у разі необхідності можуть бути встановлені екран та мультимедійний проектор) дозволяє створити необхідні умови для навчання студентів.
- Предметна аудиторія № 209 (площа аудиторії 135 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Історія цивілізацій, Історія України, Історія української культури, Українська мова за професійним спрямуванням, Філософія, Безпека життєдіяльності, Соціологія. Обладнання аудиторії (дошка стаціонарна для маркеру – 1 шт.) дозволяє викладати дисципліни за допомогою наочного матеріалу.
- Предметна аудиторія № 209а (площа аудиторії 38,2 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Політична система сучасної України, Політика і право, Методологія політичної науки, Політична психологія, Методика викладання соціально-політичних дисциплін, Політичний менеджмент, Виборчі системи країн світу. Обладнання аудиторії (дошка настінна для маркеру – 1 шт., у разі необхідності може бути встановлений мультимедійний проектор) є достатнім для викладання означених дисциплін.
- Предметна аудиторія № 210 (площа аудиторії 40 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Зовнішня політика України, Теорія та практика лобіювання,

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Друга іноземна мова, Публічна політика, Політична реклама. Обладнання аудиторії № 210 (екран для проектора настінний – 1 шт., мультимедійний проектор – 1 шт., дошка для крейди стаціонарна – 1 шт.) дозволяє викладати дисципліни за допомогою наочного матеріалу, презентувати фільми, учбовий матеріал з зазначених дисциплін.

- Інформаційний центр Європейського Союзу – аудиторія № 216 (площа аудиторії 48,6 кв. м). Викладаються наступні дисципліни: Вступ до спеціальності, Роль ЄС в сучасному світі, Політична культура, Історія зарубіжних політичних вчень, Політична антропологія, Теорія держави та права, Історія та теорія політичних партій. Обладнання аудиторії № 216 (дошка для маркеру – 1 шт., мультимедійний проектор – 1 шт., екран настінний для мультимедійного проектора – 1 шт.) дозволяє використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал, наукові фільми тощо.
- Навчальна лабораторія «Центр Балто-Чорноморських регіональних досліджень» (економіко-правовий факультет) – аудиторія № 212 (площа аудиторії 82,8 кв.м). Викладаються наступні дисципліни: Політичний аналіз та прогнозування, Менеджмент партійної та електоральної діяльності, Етнополітологія, Політологія міжнародних відносин, Політична географія. Обладнання аудиторії (інтерактивний дисплей – 1, комплект обладнання відеоконференцзв'язку -1, комплект обладнання аудиоконференцзв'язку – 1, ноутбук - 4 шт.) дозволяє використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал, наукові фільми, а також використовувати інтерактивні форми спілкування в процесі навчання студентів.

Таким чином, обладнання спеціалізованих предметних аудиторій для провадження освітньої діяльності за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія», спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти є достатнім.

Усі споруди університету (навчальні корпуси, аудиторії, гуртожитки та ін.) перебувають у належному стані.

Висновок: експертна комісія вважає, що матеріально-технічна база за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія» в Маріупольському державному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

7. Відповідність інформаційного забезпечення напряму підготовки 6.030104 Політологія Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності

Інформаційне забезпечення освітньої діяльності здійснює наукова бібліотека, яка є навчально-науковим, інформаційним, допоміжним, культурно-освітнім структурним підрозділом університету. Книжковий фонд бібліотеки розміщений у 8 книгосховищах, розподілений тематично. До послуг студентів пропонується традиційний (картковий систематичний, алфавітний) та електронний алфавітно-предметний каталоги, картотека періодичних видань, картотека журнальних статей. Запроваджена автоматизована бібліотечна

програма «ІРБІС». Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики та структурні підрозділи університету мають доступ до мережі Інтернет.

Фонд бібліотеки університету складає понад 160 000 одиниць зберігання: монографії, підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін, словники, довідники, енциклопедії, періодичні українські та зарубіжні видання.

Читальні зали підключені до мережі Інтернет, що створює умови для якісного обслуговування читачів, інформаційного забезпечення освітнього процесу й наукових досліджень, дає змогу повноцінно використовувати інформаційний потенціал бібліотеки і світових інформаційних мереж і банків даних.

Книжковий фонд для напрямку підготовки 6.030104 Політологія, спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти складає понад 2,9 тис. примірників наукової та навчальної літератури і регулярно поповнюється. Постійне формування фонду наукової літератури як загальногалузевого характеру, так і вузькоспеціальної, дає можливість студентам та викладачам знайомитися з працями українських і зарубіжних фахівців у галузі політології тощо. Комплектування бібліотеки поповнюється спеціальною вітчизняною та зарубіжною періодикою. Навчальні дисципліни освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів забезпечені необхідною навчальною, науково-довідниковою літературою. У читальному залі Маріупольського державного університету створено всі умови для забезпечення студентів можливістю роботи з електронними каталогами, електронною бібліотекою, а також пошуком інформації у мережі Інтернет.

Викладачі та студенти мають доступ до електронних баз (Polpred.com, електронна бібліотека видавництва «Центр учбової літератури», JournalTOCs, електронно-бібліотечна система BiblioRossica) та мережевих електронних ресурсів вільного доступу (Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України, Електронна бібліотека «Мислене древо», Тематичний інтернет-навігатор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського), що цілком задовольняє інформаційні потреби учасників освітнього процесу.

В університеті наявні фахові періодичні видання для здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія», спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, зокрема: «Бінтел», «Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія», «Гілея», «Грані науково-теоретичний альманах», «S.P.A.C.E», «Politicus», «Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін» тощо.

Кількість фахових періодичних видань за напрямом підготовки 6.030104 «Політологія»(спеціальності 052 Політологія) становить 7 позицій, що відповідає нормативним вимогам п. 36 Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р., в редакції постанови Кабінету Міністрів № 347 від 10 травня 2018 р.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

На офіційному сайті Маріупольського державного університету (http://mdu.in.ua/) розміщується така інформація:

- Статут Маріупольського державного університету;
- положення про колегіальні органи та їх персональний склад (Положення про вчену раду МДУ, Положення про Наглядову раду, положення про структурні підрозділи МДУ) тощо;
- документи МДУ, пов'язані із організацією освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, Положення про проведення практик студентів Маріупольського державного університету, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної Комісії у Маріупольському державному університеті, Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ, профілі освітньо-професійних програм, інформація про навчально-методичне забезпечення спеціальностей університету);
- Правила прийому до МДУ на поточний рік та зміни до них;
- склад керівних органів МДУ;
- перелік вакантних посад у МДУ, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах;
- кошторис МДУ на поточний рік та всі зміни до нього;
- річний, у тому числі фінансовий звіт про діяльність МДУ з урахуванням інформації про надходження та використання коштів;
- інформація про використання бюджетних коштів у розрізі програм;
- штатний розпис на поточний рік (у тому числі зведений); інформація щодо проведення тендерних процедур (річний план закупівель на поточний рік, а також відомості, що подаються до Міністерства економічного розвитку і торгівлі для оприлюднення в інформаційному бюлетені «Вісник державних закупівель»);
- розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг;
- результати щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників МДУ (у тому числі положення про його проведення);
- інформація про наукову діяльність університету: напрями наукової діяльності та наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради тощо;
- інформація для студентів: відомості про діяльність студентського самоврядування, організацію студентського дозвілля, зразки документів.

В університеті проводиться систематичне оновлення та підтримання в актуальному стані інформації, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті МДУ.

Для іноземних користувачів створено сторінку англійською мовою (http://en.mdu.in.ua/), де розміщено основну інформацію про діяльність МДУ, його

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

структуру, ліцензії та сертифікати про акредитацію освітніх програм, зразки документів про освіту, контактну інформацію.

Висновок: експертна комісія констатує, що рівень інформаційного забезпечення за напрямом підготовки 6.030104 Політологія в Маріупольському державному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

8. Відповідність якісних характеристик здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія Державним вимогам до акредитації

Підготовка здобувачів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) в МДУ здійснюється відповідно до безстрокової ліцензії (наказ МОН України № 102-л від 22.05.2017) та відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти станом на 06.05.2019.

Рівень підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) з циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / циклу загальної підготовки, циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / циклу загальної підготовки та циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки перевірявся під час виконання комплексних контрольних робіт (ККР). Усі завдання, що включені до ККР, відповідали діючим навчальним програмам, вимогам освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Зміст ККР охоплював достатній за обсягом матеріал навчальних дисциплін, що дало змогу отримати об'єктивні уявлення про наявність у студентів теоретичних знань і практичних умінь і навичок, зробити висновки щодо рівня їх теоретичної фахової підготовки.

Згідно з діючим навчальним планом зі студентами денної форми навчання за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) були проведені комплексні контрольні роботи за затвердженим розкладом з дисциплін циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / циклу загальної підготовки, циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / циклу загальної підготовки та циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки, а саме:

- з циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / циклу загальної підготовки: Історія України;
- з циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / циклу загальної підготовки: Історія цивілізацій, Конфліктологія та теорія переговорів, Політична регіоналістика;
- з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки: Методика і техніка політичних досліджень, Історія та теорія політичних партій, Політичний менеджмент.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

Завдання до ККР було укладено відповідно до чинних вимог.

У процесі здійснення експертної перевірки з циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / циклу загальної підготовки абсолютна успішність склала 100%, якість знань 100% (при самоаналізі 100% та 100% відповідно). Середній бал – 4,6 (4,6 – при самоаналізі). Розбіжності між результатами виконання ККР при самоаналізі та при експертному вимірюванні немає.

У процесі здійснення експертної перевірки з циклу дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / циклу загальної підготовки абсолютна успішність склала 100%, якість знань 66% (при самоаналізі 93% та 66% відповідно). Середній бал – 4,0 (3,8 – при самоаналізі). Розбіжність між результатами виконання ККР при самоаналізі та при експертному вимірюванні становить: з успішності показник вище на 7% у порівнянні з даними самоаналізу, у якості знань у порівнянні з даними самоаналізу розбіжностей немає, а середній бал за національною шкалою вище на 0,2 бали, що знаходиться у межах чинних вимог.

У процесі здійснення експертної перевірки з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки абсолютна успішність склала 100%. При цьому за результатами експертного аналізу якість знань циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки склала 52% (61 % при самоаналізі), середній бал – 3,8 (3,9 – при самоаналізі). Розбіжність якісних показників між комплексною контрольною роботою з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки / циклу професійної підготовки при самоаналізі і роботою, яка була проведена експертною комісією, становить: у якості знань у порівнянні з даними самоаналізу розбіжність складає 9%, а середній бал за національною шкалою нижчий на 0,2 бали, що знаходиться у межах чинних вимог.

У результаті порівняльного аналізу можна зробити висновки про належний рівень професійно-практичної підготовки студентів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти).

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) передбачена у формі державного екзамену з порівняльної політології та державного екзамену з державного управління.

Висновок: експертна комісія констатує, що якісні характеристики підготовки бакалаврів з напряму підготовки 6.030104 Політологія відповідають Державним вимогам до акредитації.

9. Аналіз внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

У Маріупольському державному університеті здійснюються заходи, спрямовані на розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Плани

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

заходів та результати їх впровадження публікуються на офіційному сайті університеті.

В МДУ розробили й активно впроваджують Систему внутрішнього забезпечення якості. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» було розроблено Опис системи внутрішнього забезпечення якості та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в МДУ» (наказ МДУ № 214 від 31.05.2018).

Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті передбачає:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності, оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- матеріально-технічне й інформаційне забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- оцінювання здобувачів вищої освіти
- забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- систему запобігання академічного плагіату у здобувачів вищої освіти.

Висновок: експертна комісія вважає, що якість внутрішньої системи забезпечення освітньої діяльності в Маріупольському державному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації.

10. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Після отримання відповідної ліцензії у 2015 р. кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики було здійснено перший набір студентів за напрямом підготовки 6.030104 Політологія. У терміни з 01.09.2015 р. по 06.05.2019 р. зауважень контролюючих органів щодо провадження освітньої діяльності за напрямом підготовки 6.030104 Політологія не було.

Претензій від юридичних та фізичних осіб до освітньої діяльності з підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) також не надходило.

Процес підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти) контролюється адміністрацією університету (ректором, першим проректором, проректором з науково-педагогічної роботи), навчальним відділом, деканатом історичного факультету. Зауваження щодо роботи структурного підрозділу зі

сторони керівництва Маріупольського державного університету на цей час відсутні.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданих матеріалів для проведення акредитаційної експертизи та перевірки результатів освітньої діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення та якість підготовки фахівців, внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності напряму підготовки 6.030104 Політологія (зі спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) в Маріупольському державному університеті відповідають установленим вимогам і дозволяють забезпечити державну гарантію якості освіти.

Навчальний план відповідає освітньо-професійній програмі за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), враховує особливості і потреби регіону, його провідних установ, організацій, замовників фахівців.

МДУ має достатній науково-педагогічний потенціал та сучасну навчально-наукову базу для підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) Професійну підготовку здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) в Маріупольському державному університеті забезпечує кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики (випускова кафедра). Кафедра має сформований науково-педагогічний колектив, який за кількісними та якісними показниками відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

Рівень навчально-методичного забезпечення відповідає сучасним потребам освітнього процесу, забезпечує якісне навчання студентів; навчально-методична література наявна в достатній кількості та є всі умови для її оперативного та ефективного використання здобувачами вищої освіти.

Матеріально-технічне й інформаційне забезпечення за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти) в Маріупольському державному університеті відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності та Державним вимогам до акредитації.

В МДУ створено необхідні умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), розроблено систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Таблиці відповідності вимогам щодо акредитації та Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності наведені в Додатках.

Комісія вважає за необхідне висловити також побажання, які не впливають на загальне позитивне рішення щодо акредитації напряму підготовки

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

6.030104 Політологія (спеціальності 052 Політологія за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти), але водночас дозволять поліпшити якість підготовки майбутніх фахівців:

- продовжити формування навчально-методичного забезпечення шляхом впровадження в навчальний процес інноваційних методів навчання;
- вжити заходи щодо подальшого розвитку матеріально-технічної бази кафедри та покращити забезпечення освітнього процесу комп'ютерною технікою;
- активізувати роботу щодо забезпечення формування контингенту студенів спеціальності в межах ліцензованого обсягу;
- посилити наукову роботу професорсько-викладацького складу кафедри стосовно опублікування наукових праць, що індексуються у провідних міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science

На підставі вивчення матеріалів акредитаційного самоаналізу та експертної перевірки освітньої діяльності Маріупольського державного університет щодо підготовки фахівців з напряму підготовки 6.030104 Політологія та перевірки стану підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти комісія робить висновок про те, шо організація і проведення освітнього процесу, науково-дослідної та методичної роботи, якісний склад науково-педагогічних кадрів, стан навчально-методичного, інформаційного забезпечення, матеріально-технічної бази, якісні характеристики підготовки фахівців є такими, шо відповідають діючим державним критеріям та вимогам щодо підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Експертна комісія не виявила підстав для зменшення існуючих ліцензійних обсягів і рекомендує акредитувати в Маріупольському державному університеті напрям підготовки 6.030104 Політологія.

Голова експертної комісії:

доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського; **Н.О. Ніколаєнко**

доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, **О.А. Третяк**

З висновками ознайомлений
Т.в.о. ректора МДУ,
кандидат політичних наук, професор, **М.В. Трофименко**
«08» травня 2019 р.

Голова експертної комісії _____ Н. О. Ніколаєнко

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти напрям підготовки 6.030104 Політологія (спеціальність 052 Політологія)

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення освітньої діяльності			
1. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	95	+45
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	15	18	+3
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної роботи за фахом	15	100	+85
2) практичної роботи за фахом			
3. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-19 пункту 5 приміток	100	

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
4. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням		+	+
2) з науковим ступенем та вченим званням	+	–	
3) з науковим ступенем або вченим званням			
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,6	+0,2
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
Щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

Щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	7	+3
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	90	+30

Експертна комісія

Голова експертної комісії:

Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського **Н.О. Ніколаєнко**

Член експертної комісії:

Доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **О.А. Третяк**

З висновками ознайомлений

Т.в.о. ректора МДУ,

кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**

«08» травня 2019 р.

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

ПОГОДЖЕНО
Голова експертної комісії
_____ Н.О. Ніколаєнко

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. ректора МДУ
_____ М.В. Трофименко

ГРАФІК
проведення комплексних контрольних робіт
студентів напряму підготовки 6.030104 Політологія у Маріупольському державному університеті при самоаналізі та при експертному вимірюванні залишкових знань у ході експертної перевірки

№ з/п	Дисципліна	Група	Дата	Час	Ауд.	Викладач, експерт
1	Історія України	Політ – 17	06.05.2019	14.40-16.00	204	доц. О.А. Третяк, доц. Новікова С.В.
2	Історія цивілізацій	Політ – 17	07.05.2019	9.30-10.50	216	проф. Н.О. Ніколаєнко, доц. Гільченко О.Л.
3	Конфліктологія та теорія переговорів	Політ – 17	07.05.2019	14.40-16.00	204	доц. О.А. Третяк, ст. викладач Трофименко А.В.
4	Політична регіоналістика	Політ – 16	06.05.2019	14.40-16.00	216	проф. Н.О. Ніколаєнко, проф. Пашина Н.П.
5	Методика і техніка політичних досліджень	Політ – 16	07.05.2019	14.40-16.00	216	доц. О.А. Третяк, проф. Пашина Н.П.
6	Історія та теорія політичних партій	Політ – 15	06.05.2019	14.40-16.00	205а	проф. Н.О. Ніколаєнко, ст. викладач Свєтлакова М.А.
7	Політичний менеджмент	Політ – 15	07.05.2019	14.40-16.00	205а	доц. О.А. Третяк, ст. викладач Свєтлакова М.А.

Т.в.о. декана історичного факультету О.А. Сивак

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

Результати виконання комплексних контрольних робіт здобувачами вищої освіти Маріупольського державного університету напряму підготовки 6.030104 Політологія (денна форма навчання) при експертному вимірюванні залишкових знань у ході експертної перевірки

№ п/п	Дисципліна	Курс	Кількість студентів (осіб)	Виконували ККР		Одержали оцінки								Абсолютна успішність %	Якість %	Середній бал
						5		4		3		2				
				осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Цикл гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / цикл загальної підготовки																
1.	Історія України	II	5	5	100%	3	60%	2	40%	-	-	-	-	100%	100%	**4,6**
	Усього за циклом													**100%**	**100%**	**4,6**
Цикл дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / цикл загальної підготовки																
2.	Історія цивілізацій	II	5	5	100%	1	20%	2	40%	2	40%	-	-	100%	60%	3,8
3.	Конфліктологія та теорія переговорів	II	5	5	100%	3	60%	1	20%	1	20%	-	-	100%	80%	4,4
4.	Політична регіоналістика	III	7	7	100%	1	14%	3	43%	3	43%	-	-	100%	57%	3,7
	Усього за циклом													**100%**	**66%**	**4,0**
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки / цикл професійної підготовки																
5.	Методика і техніка політичних досліджень	III	7	7	100%	1	14%	3	43%	3	43%	-	-	100%	57%	3,7
6.	Історія та теорія політичних партій	IV	4	4	100%	2	50%	-	-	2	50%	-	-	100%	50%	4,0
7.	Політичний менеджмент	IV	4	4	100%	1	25%	1	25%	2	50%	-	-	100%	50%	3,8
	Усього за циклом													**100%**	**52%**	**3,8**

Експертна комісія

Голова експертної комісії:

Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського **Н.О. Ніколаєнко**

Член експертної комісії:

Доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **О.А. Третяк**

З висновками ознайомлений

Т.в.о. ректора МДУ,

кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**

«08» травня 2019 р.

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

Порівняльна таблиця
результатів виконання комплексних контрольних робіт здобувачами вищої освіти Маріупольського державного університету напряму підготовки 6.030104 Політологія при самоаналізі та при експертному вимірюванні залишкових знань

№	Дисципліна	Кіль-кість	Виконували				Середній бал			Успішність, %			Якість, %		
			Самоана-ліз		Експертне вимірювання		Самоа-наліз	Експертне вимірювання	Розбіжні сть (+,-)	Самоа-наліз	Експертне вимірювання	Розбіжні сть (+,-)	Самоа наліз	Експертне вимірювання	Розбіжні сть (+,-)
			Кільк.	%	Кільк.	%									
Цикл гуманітарних та соціально-економічних дисциплін / цикл загальної підготовки															
1	Історія України	5	5	100	5	100	4,6	4,6	-	100	100	-	100	100	-
Всього за циклом							**4,6**	**4,6**	**-**	**100**	**100**	**-**	**100**	**100**	**-**
Цикл дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки / цикл загальної підготовки															
2	Історія цивілізацій	5	5	100	5	100	3,8	3,8	-	100	100	-	60	60	-
3	Конфліктологія та теорія переговорів	5	4	80	5	100	3,8	4,4	+0,6	80	100	+20	80	80	-
4	Політична регіоналістика	7	7	100	7	100	3,7	3,7	-	100	100	-	57	57	-
Всього за циклом							**3,8**	**4,0**	**+0,2**	**93**	**100**	+7	**66**	**66**	**-**
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки / цикл професійної підготовки															
5	Методика і техніка політичних досліджень	7	7	100	7	100	3,7	3,7	-	100	100	-	57	57	-
6	Історія та теорія політичних партій	4	4	100	4	100	4,3	4,0	-0,3	100	100	-	75	50	-25

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

7	Політичний менеджмент	4	4	100	4	100	3,8	3,8	-	100	100	-	50	50	-
Всього за циклом							**3,9**	**3,8**	**-0,1**	**100**	**100**	**-**	**61**	**52**	**-9**

Експертна комісія
Голова експертної комісії:
Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського **Н.О. Ніколаєнко**

Член експертної комісії:
Доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **О.А. Третяк**

З висновками ознайомлений
Т.в.о. ректора МДУ,
кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**
« 08 *»* травня *2019 р.*

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
дотримання державних вимог
до акредитації напряму підготовки 6.030104 Політологія
в Маріупольському державному університеті

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітнім рівнем «магістр»		
	Норматив	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю,%	100	100	-
1.1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.2. Чисельність науково-педагогічних і педагогічних працівників, які обслуговують напрям підготовки, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	-
1.3. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше			
1.3.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	100	+50
1.3.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	66	+16
1.3.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
- успішно виконані завдання з дисциплін фахової підготовки, %	90	100	+10
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання з дисциплін фахової підготовки, %	50	52	+2
1.4. Організація наукової роботи			
1.4.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	-	-

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

Порівняльні показники дотримання кадрових, технологічних та організаційних вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти
за напрямом підготовки 6.030104 Політологія
(спеціальністю 052 Політологія)

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Склад групи забезпечення (мінімальний відсоток від загальної кількості членів групи забезпечення)			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	60	100	+40
2) які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	20	40	+20
2. Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес і мають стаж науково-педагогічної діяльності понад 2 роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше 4-х видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов (мінімальний відсоток кадрового складу)	100	100	
3. Кадровий склад повинен включати на кожні 10 здобувачів 1 викладач, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності (максимальна кількість здобувачів освітнього ступеня бакалавр на одного викладача)	Не більше 10 осіб	3	+7
4. Кількість групи забезпечення (максимальна кількість здобувачів на одного члена) (з 01.09.2019 р.)	30	7	+23
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,6	+0,2
2. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, що необхідні для виконання освітніх програм, обґрунтовується окремим документом з наданням розкладу їх використання та розрахунків достатності. При цьому враховується комп'ютерна техніка із строком експлуатації не більше восьми років.	+	+	-
3. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	-
4. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
5. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному	не менш як чотири найменування	7	+3

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

вигляді			
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту), правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація (у разі започаткування або провадження підготовки іноземців та осіб без громадянства).	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1.Наявність освітньо-професійної програми Політологія зі спеціальності 052 Політологія, навчального плану освітньо-професійної програми Політологія зі спеціальності 052 Політологія, навчального плану за напрямом підготовки 6.030104 Політологія затверджених в установленому порядку	+	+	-
2. Наявність робочих програм з навчальних дисциплін навчального плану освітньо-професійної програми Політологія зі спеціальності 052 Політологія та напряму підготовки 6.030104 Політологія	+	+	-
Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	-
Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти	+	+	-

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИМОГИ щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Кількість здобувачів вищої освіти на певній спеціальності та рівні вищої освіти (мінімальний відсоток відповідного ліцензованого обсягу)	50	50	-
2. Подання в електронному вигляді відомостей про кадрове та матеріально-технічне забезпечення закладу освіти, які передбачені Ліцензійними умовами, до Єдиної державної електронної бази з питань освіти	+	+	-

Експертна комісія

- **Голова експертної комісії:**
  Доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського **Н.О. Ніколаєнко**

Член експертної комісії:
Доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **О.А. Третяк**

З висновками ознайомлений
Т.в.о. ректора МДУ,
кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**

«08» травня 2019 р.

Голова експертної комісії _____ Н.О. Ніколаєнко

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВИТЯГ ІЗ НАКАЗУ

22.04.2019 № 62-в

Про відпустку

УБУВАЮ

в основну щорічну відпустку за робочий рік з 27.05.2018 по 26.05.2019 у кількості 13 календарних днів з 02.05.2019 по 15.05.2019.

1. На час моєї відпустки призначити тимчасово виконуючим обов'язки ректора Маріупольського державного університету проректора з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) Трофименка Миколу Валерійовича, за його згодою, без звільнення від його основних обов'язків.

Підстава: заява від 30.03.2019, погоджена Міністерством освіти і науки України.

Ректор К.В.Балабанов

Міністерство освіти і науки України Маріупольський державний університет ВІДДІЛ КАДРІВ Код ЄДРПОУ 26593428

З оригіналом згідно
Пров. фахівець ВК О.С.Благініна
06.05.2019